

Tėvynė

N.Y. PUBLIC LIBRARY
DIV. 3
GRAND CENTRAL STA.
P.O. BOX 2231
NEW YORK, NY 10017

KP EXCH

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

REC'D APR 3 1976

NO. 6

307 West 30th St., New York, N. Y. 10001, 1976 m., 1976 m. kovo-March 27

69-ieji metai

BALSAVIMAI, 90m. SUK AKTUVINIS SEIMAS, DELEGATŲ RINKIMAI, DIVIDENDAI, ISTORINIS NARIAMS GAUTI VAJUS

Kovo-March 31 pasibaigia balsavimai į S.L.A. Pildomąją Tarybą. Dalyvaudami Kuopų susirinkimuose iš Finansų Sekretorių atsiimkite S.L.A. Centro pasiūstuosius nariams išmokos-dividendų čekius. Jei dar neišrinkote delegatų į S.L.A. 59-ąjį Seimą, įvyksiantį liepos-July 5-8 Chicagoje, neatidėliodami išrinkite, ir jų mandatų kopijas prisiųskite Centrai. Kiekvienas narys įsijunkime į S.L.A. naujiems nariams gauti vajų. Įrašykime į Susivienijimą kuo daugiausiai naujų narių. Korespondentai apie Kuopų veiklą parašykite Tėvynei ir Susivienijimui draugingai spaudai. Nariai laukia ir kolonijų veiklos bei veikėjų aprašymų. Atsiųskite ir savo veikėjų fonotuotrukų.

Visų Kuopų valdybų dėmesiui!

S.L.A. Centras buvo painformuotas, kad kai kurios Susivienijimo Kuopos gavo žyminių mokesčių [Internal Revenue] formas bei anketas [Forms 990 and 990-T Organizations Exempt from Income Tax]. Į TAR FORMAS JUMS NEREIKIA ATKREIPTI JOKIO DĖMESIO. Internal Revenue Service Jums jas prisiuntė per klaidą. Jau nuo 1971 m. S.L.A. Centras išpildo vieną bendrą formą, liečiančią visas kuopas, pareikšdamas, kad jokia s.l.a. kuopa neturėjo pašalinių pajamų iš kokio nors biznio.

S.L.A. Pildomoji Taryba

Attention Lodge Officers!

It has come to the attention of the Lithuanian Alliance of America Office that some Lodges received Internal Revenue Form 990 and 990-T [Organizations Exempt from Income Tax]. Kindly ignore these forms. IRS sent them to you by mistake. As in 1971, the Lithuanian Alliance of America Business Office will file a form for all subordinate Lodges, pointing out that none of the lodges had any gross receipts in unrelated business.

Lithuanian Alliance of America
Supreme Executive Board

Penktoji Pabaltijo kraštų studijų konferencija -uošiama gegužės 20-23 dienomis Columbijos universitete, New Yorke.

JOIN THE 90TH ANNIVERSARY MEMBERSHIP DRIVE

The Lithuanian Alliance of America is cordially inviting all the Lithuanians and our friends to join in our 90th Anniversary Membership Drive for new Members. A strong organization is important to all our members, especially when the Lithuanian Alliance of America is Celebrating its 90th Anniversary this year.

The 90th Anniversary Membership Drive will continue to 'till the 59th Convention at Pick Congress Hotel in Chicago July 5, 1976.

Please contact as many Lithuanian families as possible, invite all the active Lithuanians and their families, also their friends to join the largest and oldest Lithuanian organization, the Lithuanian Alliance of America.

It is important to the younger generation to join our ranks. Sooner or later they and only they will continue our work.

Senatorius Frank Savickas iširašė į SLA

Illinois senatorius Frank Savickas

LIETUVIS APIE LIETUVĄ NEW YORKO SPAUDOJ

Edvardas Baranauskas iš Schenectady, N. Y. yra nenuilstamas talkininkas kovoje už Lietuvos išlaisvinimą. Jis nepraleidžia jokios progos pagarsinti vietinėje ir apylinkės Amerikos spaudoje Lietuvos vardą. Šių metų Lietuvos Nepriklausomybės dienos proga Lietuva buvo paminėta: Amsterdam Even-

ing Recorder (1976.2.13) — Lithuania's Message: Never Think It Can't Happen Here; Schenectady Gazette (1976.2.16) — Lithuanian Anniversary; The Knickerbocker News (1976.2.6) — Spirit of 1776; Schenectady Gazette (1976.2.16) — What it Means to be Free in New York Daily News (1976.1.29).

S.L.A. Pildomoji Taryba, vykdydama S.L.A. 55-ojo Seimo nutarimą, savo metiniame suvažiavime 1975 m. rugpjūčio 3 d. nutarė šiais metais mokėti nariams dividendus, ir tuo reikalu priėmė rezoliuciją.

Pildomoji Taryba su Aktuaru susitarė išmokamąsias sumas apskaičiuoti kompiuterių pagalba. S.L.A. Centro tarnautojų paruoštieji čekiai patikrinti ir S.L.A. išdininkės Euphrosine Mikužis pasirašyti, išsiuntinėjami S.L.A. kuopų Finansų sekretoriams, kad S.L.A. kuopų kovo mėn. susirinkimuose nariams būtų išdalinti. Nariai tuos čekius turi iškeisti — iškeisti bėgyje 90 dienų. Jei, praėjus tam laikui, bankai čekius atsisakytų iškeisti, turėsite kreiptis į S.L.A. Centrą.

Tada S.L.A. Centras turės išrašyti kitus naujus čekius, kas, žinoma, sutrukdys daug laiko.

Pavieniai nariai, arba nariai, kurie mokesčius moka Centrai, savo dividendus gaus iš Centro [betarpiškai] kovo-March mėn.

VASARIO 16-OSIOS PROGA JAV 14 SENATORIŲ IR 53 ATSTOVAI UŽ NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

Vasario Šešioliktosios proga JAV Kongrese papildomai kalbėjo šie senatoriai ir kongresininkai: Senatorius Adlai E. Stevenson (D. IL), Birch Bay (D. IN), William V. Roth (R. DE).

Kongresininkai. Charles W. Whalen (R. Ohio), John J. Rhodes (R. AZ), Ray J. Madden (D. IN), Henry Helstoski (D. NJ), Peter W. Rodino Jr. (D. NJ), Ray J. Madden (D. IN) antrą kartą, Al Ulman (D. OR), Robert F. Drinan (D. MA), Milicent Fenwick (R. NJ), Daniel J. Flood (D. PA), Martina A. Russo (D. IL), William F. Walsh (R. NY), Joshua Eilberg (D. PA), Matthew P. McHugh (D. NY), Henry J. Nowak (D. NY), Bob Traxler (D. MI), John D. Dingell (D. MI), Fernand J. St. Germain (D. RI), Robert McCiory (D. IL), Robert A. Roe (D. NJ), Melvin Price (D. IL), James M. Handley (D. NY), Frank Horton (D. NY), Eligio de la Garza (D. TX), Robert J. Mikva (D. IL), James A. Burke (D. MA), R. Lawrence Coughlin (R. PA), Alphonzo Bell (R. CA), William J. Green (D. PA), Floyd V. Hicks (D. WA), Henry J. Hyde (R. IL), Richard L. Ottinger (D. NY).

Iki 1976.III.4 d. apie Lietuvą JAV Kongrese kalbėjo 14 senatorių ir 53 atstovai.

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Published semi-monthly except July and August by the
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Telephone LAckawanna 4-5529

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

Entered as Second Class Matter November 18, 1910, at the Post
Office at New York, N. Y., under the Act of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti
ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako.

ETNINIŲ GRUPIŲ KONFERENCIJA BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Apie 100 etninių grupių atstovų, jų laikraščių redaktorių ir korespondentų kovo 9 dalyvavo Baltuosiuose Rūmuose pas prez. Ford konferencijoje. Lietuvių dalyvavo Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. K. Bobelis, K. Oksas, dr. J. Genys, A. Gureckas, R. Žymantaitė, G. Krivickienė, Aušra Zerr, J. Talandis, E. Šumanas.

Kalbėjo prezidento patarėjas W. Barody, dr. M. Korupas, M. Kobelinski, M. Balzano. Atstovaudami įvairioms administracijos sritims jie skatino etninių grupių atstovus kreiptis į JAV įstaigas, kad jų tarnybose etninės grupės būtų pilnai reprezentuojamos; suprantama, kad kandidatai bus priimami pagal turimas kvalifikacijas atitinkamam postui. Priešpietinis pasitarimas vyko JAV vidaus klausimais.

Po to įvyko prezidento Fordo priėmimas, kur jis turėjo progos susitikti su kiekvienu konferencijos dalyviu. Suvažiavusiems buvo suruošti bendri pietūs Užsienio tarnybos klube.

Po pietų Valstybės departamente buvo pasitarimai užsienio reikalais. Atidarydamas pasitarimą Valstybės Sekretoriaus pavaduotojas John Reinhardt iškėlė faktą, kad visos etninės grupės turi įtakos JAV politinei kryptčiai formuoti. Tyrimų biuro direktorius Herald Saunders kalbėjo apie padėtį Viduriniuose Rytuose. Ten JAV-bės stengiasi laikytis neutralumo, siekdamas pastovumo ir taikos. Iškilus konfliktui yra pavojaus, kad gali įsikišti Sovietų Sąjunga ir viskas galėtų išsiplėsti į tarptautinį susidūrimą.

Konferencijoje dalyvavę arabų atstovai pažymėjo, kad Viduriniuose Rytuose nebus taikos, kol nebus išspręstas Palestinos klausimas.

Pietų Europos skyriaus direktorius William Eagleton painformavo apie padėtį Graikijoje, Turkijoje, Kipre. Pažymėjo, kad Turkija yra viena didžiausių NATO narių, svarbioje strateginėje pozicijoje. Reikia ją prilaikyti. Jei ji pereitų į Sovietų bloką, Maskva turėtų tiesioginį priėjimą prie Vidurinių Rytų. Konferencijoje dalyvavę graikai priminė, kad turkai yra užėmę 40% Kipro, ir iš tų sričių yra 200,000 pabėgėlių. Graikai nenurimsią, kol tai nebus sutvarkyta. Bet jiems

Eagleton atsakė, kad JAV negali gi iš ten išstumti turkų kariuomenės.

Valstybės sekretoriaus asistentas Europos reikalams Arthur Hartman apžvelgė padėtį Europoje; pabrėžė, kad Helsinkio dokumentas nėra teisinis aktas, o tik intencijų pareiškimas. Pagal dokumentą Sov. S-ga pasižadėjo gerbti žmogaus teises. Tuo pasinaudojant daromas spaudimas į juos. Helsinkio aktas nėra naujų sienų pripažinimas; kiekviena teritorija, jėga užimta, sienų atžvilgiu sudaro neišspręstą klausimą. JAV vyriausybės politika nėra nuolaidumas Maskvai. Tik kongresas kliudęs Kissingeriui užimti griežtesnę liniją, — kalbėjo Hartman.

Hartman užtikrino, kad Baltijos valstybių klausimu JAV politika nepasikeitė ir nepasikeis. Nebus pripažįstamas inkorporavimas į Sovietų Sąjungą ir visada bus atsižvelgiama į gyventojų laisvės siekimus.

Nežiūrint to palankaus pareiškimo pavergtiems kraštams, konferencijos dalyvių dauguma pareiškė nepritarimą dabartinei detantės ir nuolaidumo politikai, reikalaudami griežtesnės linijos prieš laisvų kraštų pavergimą.

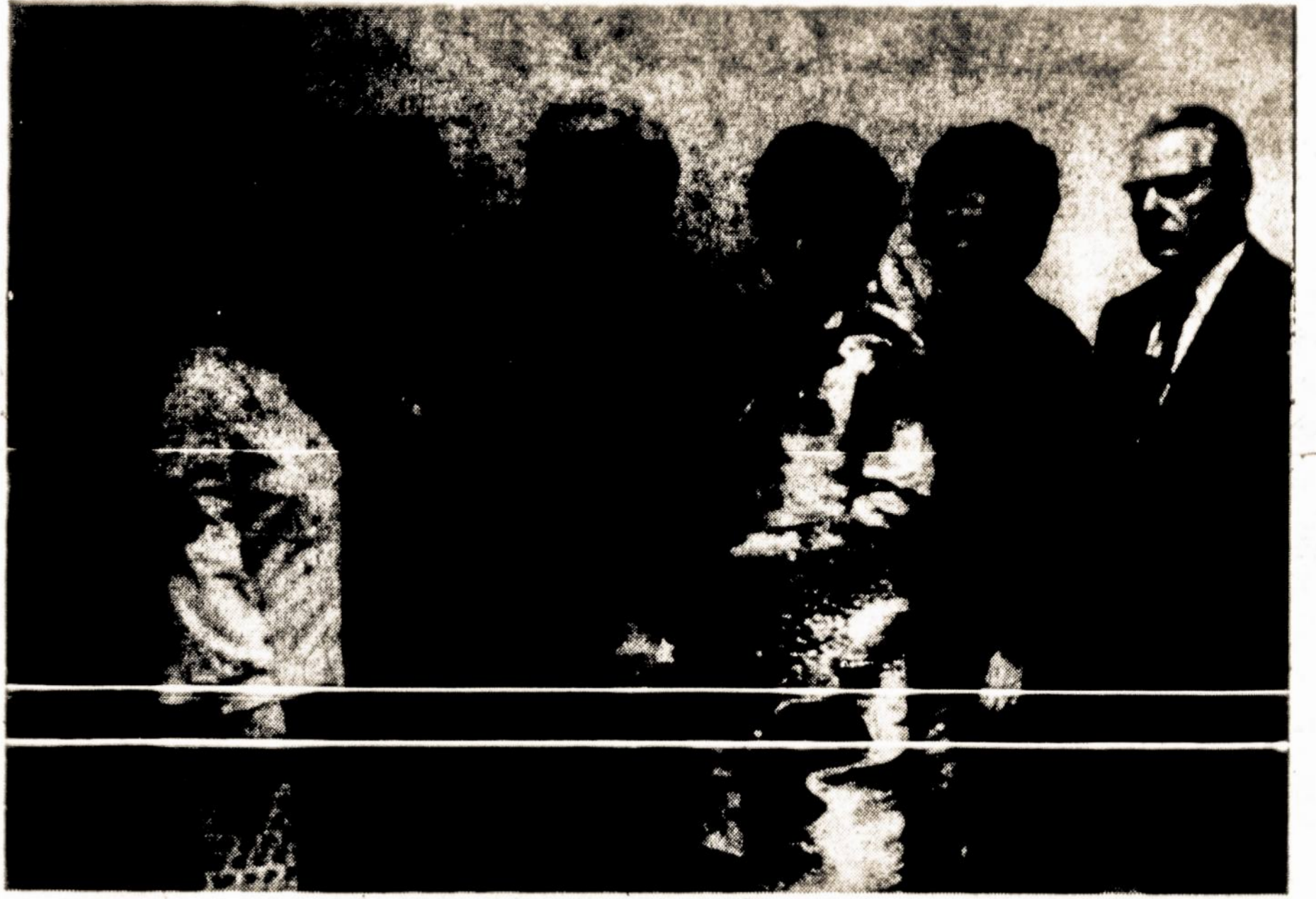
S.L.A. NARIAI VAŽIUOS I CHICAGĄ

Artinasi Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimas, kuris šiais metais liepos-July 5-8 vyks Chicagoje.

Kadangi šis 59-asis Seimas bus net keleriais atžvilgiais, — istorinis: paminint S.L.A. 90 metų ir JAV 200 metų gyvavimo sukaktis, todėl Kuopos jau renka savo Kuopų delegatus, sykiu su chicagiečiais ir iš visos Amerikos suvažiavusiais kolonijų atstovais ir svečiais lietuviais jas tinkamai atžymėti.

S.L.A. Kuopos, kurios delegatų dar neišrinko, turėtų, neatidėliojant juos tuoj išrinkti, nes tokiu istoriniu Seimu mes visi tikrai, būsime patenkinti, žinodami, jog chicagiečiai jau per išėjusius metus įtemptai rengiasi visus delegatus tinkamai ir vaišingai priimti.

Asmenys, dar nesulaukę 72 metų amžiaus, uždirbantys virš \$2,520 ir 1975 m. gavę pensijas, privalo iki balandžio 15 d. užpildyti pajamų formas.

J. MILLER, ANNA ZORSKAS, P. P. DARGIS, NELLIE T. BAYORAS,
E. MIKUŽIS, G. MEILIŪNAS, A. DIRŽYS. C. Binkins nuotrauka

LIETUVIAI EUCHARISTINIAME KONGRESE PHILADELPHIJOJE

1976 m. rugpjūčio 1-8 d. d. Philadelphia, Pa. įvyks tarptautinis Eucharistinis 41-asis Kongresas. Jis žada sutraukti pusantro milijono dalyvių. Vyks pamaldos, diskusijos, simpoziumai ir meno bei kitokios parodos. Ištiesą savaitę vyks lietuvių drožinių bei audinių paroda. Čiurlionio ansamblis atliks koncertą. Kaip ir 1973 m. Melbourne, Australijoje, o anksčiau Bogotoje, Muenchene ir kitur (kongresai vyksta kas treji metai), lietuviai planuoja organizuoti dalyvauti šių metų Kongrese. Tikimasi sulaukti apie 4,000 lietuvių dalyvių iš visų laisvojo pasaulio kraštų.

Šio Eucharistinio Kongreso oficialioji tema: "Eucharistija ir Žmonių Alkis", o lietuvių šūkis bus: "Lietuviai alksta žmogaus teisių".

Prisiminę Lietuvos, Latvijos ir Estijos Nepriklausomybės paskelbimo datas, Pabaltijo kraštų užgrobtumą, manifestas reiškia protestą:

"Dar kartą energingai protestuo-

jam prieš tokią brutalią ir niekuo nepateisinamą okupaciją ir mūsų kraštų pajungimą po Sovietų jungu". "Pabaltijo kraštai nesiliovė, ir nesiliaus kovoje prieš bet kokį svetimųjų jungą; ir sieks savo nepriklausomybės". . .

Stojęs greta kitų pavergtų tautų, kurios nesiliauja kovojusios už savo laisvę, Baltų komitetas kreipiasi į Brazilijos valdžią, kad ji, ypač tarptautinėse konferencijose, reikalautų Baltijos tautoms laisvės. "O kol dar nepasiekė pilnos savo kraštų politinės nepriklausomybės, prašom Brazilijos valdžią, kad ji, ištikima nepripažinimui sovietų užgrobtų kraštų, reikalautų, kad dabar būtų gerbiama nors pagrindinės žmogaus teisės".

Manifestą su šventės aprašymu perspausdino ne tik keli vietiniai laikraščiai, bet ir pats didžiausias dienraštis "O Estado de Sao Paulo" (1976.II.15), kuris skaitomas visoje Brazilijoje.

APIE ŠARŪNĄ MILIŠAUSKĄ

Kenosha, Wis. — Šių metų Tėvynės No. 4 p. Vytautas Širvydas su pasigėrėjimu rašo apie profesorių Šarūną Milišauską pasidžiaugdamas, kad jis nesuamerikonino savo vardo ir pavardės.

Bet platesnių žinių apie jį, atrodo, p. V. Širvydas neturi ir nežino iš kur jis yra kilęs.

Profesorius Šarūnas Milišauskas yra naujųjų ateivių (pabėgėlių) Jono ir Marijos Milišauskų, kurie gyvena Kenoshy, sūnus. Tai puiki, darbšti patriotiška šeima.

Šarūno tėvas Jonas Milišauskas yra pasižymėjęs, kaip ruošiamu Wisconsinio Lietuvių Dienų vadovas, paminėtas kartu yra pavergtųjų tautų savaitėj. Šį metų mėnėjimas įvyks rugpjūčio 1 d.

Cia paminiu tik trumpai, neminėdamas apie kitus Milišauskų šeimos narius.

Milišauskų adresas yra 2304 — 48th St., Kenosha, Wis. 53140

J. Kasputis

Dear Editor:

I am interested in obtaining some background information on Lithua-

nia such as maps & vouchers, I would also like to know why people left the country at the turn of the 20th century. Any information you can supply me will be greatly appreciated.

Yours truly,

Liz Simmons

32 Cedar Road

Ringwood, N. J. 07456

MAŽOS UŽSISPYRUSIOS TAUTOS REZISTENCIJA

"Realta Politica" Romoj atspausdino Ciro di Conza straipsnį "Che succede in Lituania?" (Ar pavyks Lietuvoje?). Autorius aprašo Lietuvos okupaciją, religijos ir žmogaus teisių persekiojimą, "mažos užsispyrusios tautos" rezistenciją, paminėdamas Kalantą ir jo susideginimą sekusias demonstracijas. Taip pat rašo apie rusifikaciją, kuri siekianti taip toli, kad net į folkloristus žiūrima su įtarimu. Pamini Jurašo pasitraukimą į laisvąjį pasaulį.

Kokia yra tikroji padėtis šiandien, klausia laikraštis. Ar pasiseks rusams nugalėti lietuvius? "Bet Lietuva nesijaučia vieniša. Ji jaučia kitų nerusikų tautų solidarumą", baigia laikraštis.

TĖVYNĖ, 1976 m. kovo-March 27

Los Angeles, Cal.

IŠTEKĖJO IZABELĖ SIMOKIENĖ

Vestuvių puotos nuotrauka. Iš k. į d. Izabelė Simokienė, Pranas Gustas, Simokienės anūkė Carol.

Los Angeles mieste vasario 22 d., Lietuvių Tautinių namų svetainėje, dalyvaujant apie 150 asmenų įvyko Izabelės Simokienės su Pranu Gustu graži vestuvinė puota. Ją gražiai pravedė teisininkas Stasys Patus, pažymėdamas, kad jiedu yra geri susipratę lietuviai, daug dirbą lietuviškuose organizacijose.

Ypatingai reikia pažymėti įvertinti, kad šiame krašte gimusi, augusi ir mokslus ėjusi — Izabelė Simokienė, gerai kalba ir rašo lietuviškai. Ji

priklauso keletai lietuvių organizacijų, kuriose yra ir Valdybose. Daug metų dirba Lietuvių Susivienijime, yra SLA 75 Kuopos protokolų sekretorė, gera šeimininkė, be kuriuos neapsieina joks didesnis parengimas.

Linkime ir toliau nepalikti lietuviškos veiklos abu kartu dirbti, o kur du stos, vis daugiau padarys.

Asmeniškai abiem linkiu dar daug, daug sveikų laimingų metų.

J. Gedmintas

CHICAGO, ILL.

LIETUVIS STATO 35 AUKŠTŲ NAMUS

— Oak Park vadovybė patvirtino 35 aukštų namo statybą. Leidimas duotas Jono Stankaus statybos bendrovei. Namas statomas ant 2 akrų žemės ploto, Oak Park Village Mall prie Lake gatvės. Jame bus 444 butai. Jų nuoma sieks "205 — \$385 mėnesiui.

Kontraktoriaus Jono Stankaus advokatas D. Kal sako, kad skaitant į statybą investuoto kapitalo 7.5% pajamas, bus galima pasiūlyti rinkai butus žemomis nuomos kainomis.

Tokią statybą įvykdyti Jonui Stankui padeda federalinės valdžios paskola.

VAIKŲ MADŲ PARDUOTUVĖ

Stasė Bacevičienė įsteigė Vaikų Rūbų Madų parduotuvę, pavadindama Stasės Children's Fashions, 6237 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Jos vyras Juozas Bacevičius — yra aktyvus nekilnojamo turto pardavimo srityje daugiau 20 metų.

S. Bacevičienė buvo du terminu Nativity BVM pradžios mokyklos moterų klubo pirmininkė, dabar moko lietuvių tautinių šokių vaikus du kartu per savaitę toj pačioj mokykloje.

Lietuvių Opera Chicagoje, minėdama savo dvidešimtmetį ir kartu JAV Bicentennial, kviečia visus bet kada Operoje dainavusius solistus ir choristus, visus joje dirbusius ir plačiąją lietuvių visuomenę iš visų JAV miestų ir Kanados ruošti atvykti į Chicago ir dalyvauti trijų lietuviškų operų spektakliuose.

Statomos operos: Kačinsko "Juo-

das laivas", Gaidelio "Gintaro šaly", ir Marijošiaus "priesaika".

Spektakliai įvyks geg. 8, 9, 15 ir 16 dienomis. Bilietus galima užsakyti paštu. Kainos — parterėje: \$12,50, \$10,00, \$8,00, \$6,00 ir balkone: \$11,00, \$7,50 ir \$5,00. Užsakant paštu, prašoma pažymti spektaklio datą ir čekį siųsti adresu:

Lithuanian Opera
6905 S. Artesian Ave.
Chicago, Illinois 60629

Dail. Antano Petrikonio darbų paroda ruošama Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St., balandžio 3 d. Ji tęsis iki gegužės 31 d.

MIRĖ GRASILDA ŠLIŪPIENĖ-KARTANTIENĖ

Mirusio dr. Jono Šliūpo, garsaus lietuvių veikėjo ir aušrininko žmona Grasilda Šliūpienė-Kartanienė mirė 1976 m. kovo 5 d. Californijoje.

Liko nuliūdę: sūnus Vytautas, marti Vanda ir vaikai Kęstutis Šliūpai, sesers vaikai — Pranas ir Kazimiera Ragauskai, Stasė ir Ričardas Estkai, Valė ir Adomas Rumšai bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Laidotuvių apeigos įvyko kovo 20 dieną, 11 val. Lietuvių Tautinėse kapinėse, prie a. a. Jono Šliūpo paminklo Chicagoje.

A. A.
JONUI PRONSKUI
mirus,

jo broliui Juozui Pronskui, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

S.L.A. PILDOMOJI TARYBA
ir TĖVYNĖS REDAKCIJA

PREZIDENTO FORDO ASISTENTAS PAS

LIETUVIUS RESPUBLIKONUS

Illinois lietuvių respublikonų lygos sukaktuviniam bankete vasario 28 Jaunimo centre Chicagoje dalyvavo gražūs skaičius svečių. Banketas praėjo pakilioje nuotaikoje, minint Amerikos 200 metų gimtadienį ir Illinois lietuvių respublikonų 10 metų veiklos sukaktį.

Programą išpildė solistė Praurimė Ragienė, akomponuojant muz. M. Motiekaičiui.

Vėliau programoje pasirodė Sukurio tautinių šokių grupė, vadovaujama p. Dalius Vindašiūtės. Lietuvių tautinius šokius užbaigė amerikonišku square dance, kuris svečiams patiko.

Kalbėjo prezidento Fordo specialus Baltųjų Rūmų asistentas Myron Kuropas.

Svečias susirinkusius pasveikino ir perskaitė specialų vasario 26-osios prezidento Fordo lietuviams pareiškimą.

Prezidentas Ford pakartotinai pabrėžė, jog Amerika nepripažins Baltijos inkorporavimo į Sovietų Sąją ir kad Helsinkio konferencijoje pasirašytas aktas Amerikos pozicijos jokiū būdu nepakeičia. Prezidento Fordo pareiškimas buvo suiktas griausmingais plojimais.

1975 Metų pasižymėjusiojo lietuvių atžymėjimas buvo įteiktas dr. Kaziu Bobeliui — ALToS pirmininkui už išskirtiną veiklą politinėj srityje. Dr. Kazį Bobelį laišku sveikino prezidentas Gerald Ford ir senatorius Charles Percy, telegrama kongresmanas Edward Derwinski.

Banketo nuotaiką taip pat kėlė, kaip visada, puikus Neo-Lituanų orkestras, vadovaujamas Algio Modesto

A. M.

Chicago Lietuvos demokratų centralinis komitetas rūpinasi, kad vienas lietuvių kilmės advokatas Povilas M. Smith būtų paskirtas demokratų partijos sąraše kandidatu į Circuit Court teisėją.

Advokatas Paul Smith yra lietuvių advokatų draugijos pirmininkas. Jo tėvas buvo biznierių Brighton Parke.

MIRĖ SULAUKUSI 90 METŲ AMŽIAUS

Vasario 20 d. mirė Josephine Stasiulis, gyvenusi 5045 So. California Ave., Chicago, Ill., sulaukusi 90 metų amžiaus. Ji buvo gimusi Lietuvoje, Pajūrėly, Tauragės apskr. Amerikoje išgyveno 43 metus.

Palaidota Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Laidotuviams rūpinosi velionies sesers sūnus Pranas Vaitkus su žmona Antanina.

Užuojauta Vaitkams, anūkams Charles ir Pranui Vaičiuliams.

JAV šiemet švenčia 200 m. kaip tapo nepriklausoma valstybė.

Chicagoje veikia 25 organizacijų komitetas Bicentennial minėjimui pravesti.

Organizacijos norinčios prie ruošiamo minėjimo prisidėti, kviečiamos. Minėjimas įvyks balandžio 25 McCormick salėje. Prašom kreiptis į raštine 2951 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 434-4660 nuo 7:00 iki 9:00 val. vakare.

Dr. V. Balčiūnas
Komiteto pirm.

MIRĖ MOKYTOJAS JURGIS PĖTERAITIS

Jurgis Pėteraitis, istorikas, mirė kovo 16 d.

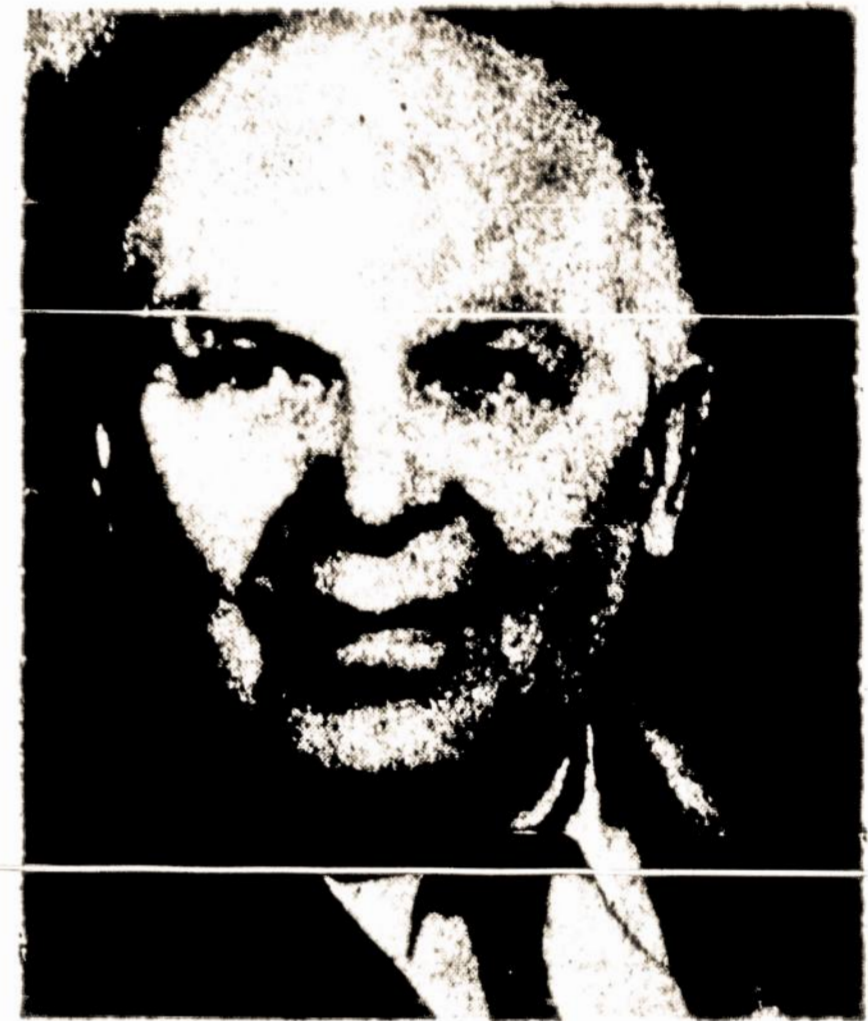
Paliko nuliūdusią žmoną Mariją, dukreles, Rūtą ir Danguolę, žentą Viktorą, anūkelės Pauliutę ir Die-nutę; pusseserę Joana Gudeliene, 2 sesutes, brolio žmoną Vokietijoje ir daugelį draugu.

Nepriklausomoje Lietuvoje baigė Vytauto Didžiojo Universitetą, mokytojavo 3-čioj gimnazijoje Kaune.

Amerikoje buvo Pedagoginio Instituto lektorius.

Vilija Kerelytė, nuo 1975 m. lapkričio 15 d. pradėjo dėstyti šiam Pedagoginiame Lietuvių Institute neakivaizdiniame skyriuje lietuvių kalba ir literatūrą.

MIRĖ RAPOLAS SKIPITIS

Išgyvenęs 89 metus, vasario 23 d. Chicagoje mirė advokatas, visuomenininkas Rapolas Skipitis. Jis buvo gimęs 1887 metais sausio 31 d. Baukų kaime, Smilgių valsč., Panevėžio apskr.

1901 pradėjo mokytis Palangos progimnazijoje. 1909 m. baigė Šiaulių gimnaziją. Vienerius metus Maskvos universitete studijavo mediciną. 1920 m. pradėjo studijuoti teisę ir 1916 m. gavo diplomą.

Karui pasibaigus, grįžo į Lietuvą ir pradėjo plačiąją savo teisininko ir visuomenininko veiklą, kurią pradėjo dar Palangos mokykloje, platindamas lietuvių spaudą.

1919 m. taikos teisėjas Kaune, o 1920 m. Kauno apygardos valstybės gynėjas; 1920.VI.20 — 1922 m., Vidaus reikalų ministeris; 1922 m. buvo Valstiečių liaudininkų frakcijos Seimo narys, o 1926 m. naujai įsteigtos Ūkininkų Partijos atstovas trečiajame Seime.

Studijuodamas Maskvoje, buvo moksleivių aušrininkų ir jų leidžiamos "Aušrinės" redakcinio kolektyvo narys. Bendradarbiavo "Lietuvos Žiniose", Santaroje ir beveik visoje lietuvių spaudoje Amerikoje.

Skipitis Lietuvoje buvo Draugijos Užsienio Lietuviams Remti iniciatorius ir jai pirmininkavo. Draugija 1935 metais sušaukė Kaune Pasaulio Lietuvių Seimą.

1944 m. pasitraukė į užsienį. Berlyne buvo Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto narys drauge su Vaclovu Sidzikausku ir Mykolu Krupavičium. 1949 m. apsigyveno Chicagoje ir čia gyveno iki mirties.

Lietuvių istorijos draugijos narių visuotinis metinis susirinkimas šaukiamas gegužės 9 d. 3 val. po p. A. Rūgytės bute Chicagoj. Paskaitą apie dr. Joną Basanavičių skaitys kun. dr. A. Juška.

APIE LIETUVOS ISTORINES KOVAS PRIEŠ TOTORIUS

Istorikai, tyrinėjantys Lietuvos feodalinę praeitį, pastaruoju metu daugiausia dėmesio skyrė socialinei-ekonominei Lietuvos ūkio ir visuomenės raidai. Bet nebuvo pamiršta ir politinė istorija. Tai liudija Broniaus Dundulio, Mečislovo Jučo, Felikso Sliesoriūno monografijos, anksti mirusio Roko Varakausko darbai. Į šių istorikų darbų gretą atsistojo ir šiemet "Minties" leidyklos išleista Vilniaus universiteto dėstytojo Romo Batūros knyga "Lietuva tautų kovoje prieš Aukso Ordą".

Autorius tyrinėja feodalinės Lietuvos valstybės ir Aukso Ordos santykių kompleksą, jų raidą nuo Batu antplūdžio į Rytų Europą 1238—1242 m. iki mūšio prie Mėlynųjų Vandenių 1363 m. Šia problema jau domėjosi nemaža istorikų, istoriografijoje randame įvairių, net vienas kitam prieštaraujančių jos aiškinimų. R. Batūrai teko kritiškai įvertinti savo pirmtakų darbą. Jis labai atidžiai, kruopščiai išnagrinėjo šaltinius — lietuvių, rusų, lenkų metraščių ir kronikas, negausius dokumentus, nustatė jų pateikiamų žinių patikimumą. Ir dar vieną uždavinį iškėlė sau autorius: susieti Lietuvos ir Aukso Ordos santykius ne tik su vidiniais procesais abiejose valstybėse, bet ir su kitų politinių jėgų, turinčių savo interesus Rytų Europoje, veikla. Juk nuo politinės situacijos šiame regione, o taip pat prie rytinių Aukso Ordos sienų didžia dalimi priklausė Lietuvos ir Aukso Ordos santykių pobūdis, jų jėgų santykis. Todėl R. Batūra skiria daug vietos rusų žemių, Lenkijos, popiežiaus kurijos, Kryžiuočių ir Livonijos ordinų, net Irano totoriškajai ar lietuviškajai politikai, visur ieškodamas sąlyčio su Lietuvos ar Aukso Ordos pozicijomis.

Autorius dėsto įvykius chronologiškai. Po pirmųjų galimų susidūrimų su totorių pajėgomis 1238—1242 m., trylikto amžiaus antroje pusėje Lietuvai dar penkis kartus teko atmušinėti jų antpuolius. Palyginimui R. Batūra pateikia kitus duomenis: tuo pačiu laikotarpiu totoriai keturis kartus veržėsi į Lenkiją ir tik vieną kartą į Vengriją. Taigi Lietuva įnešė nemažą indėlį į Europos tautų kovą su totoriais, o gynimosi nuo jų problema buvo ne paskutinė besikuriančios Lietuvos valstybės užsienio politikoje. Tuo labiau, kad totorių antpuoliai, kaip parodo autorius, dažnai ir matyt, neatsitiktinai sutapdavo su kryžiuočių puolimu. O popiežiai skeiždavo kryžiaus žygius prieš totorius, bet kryžievius nukreipdavo į pagalbą Kryžiuočių ordinui, prieš Lietuvą.

Valdant Gediminui (1316—1341) ir jo įpėdinams, Lietuva siekė išstumti totorius iš pietinių buvusios Kijevo Rusios žemių ir užimti ten Aukso Ordos vietą. Pasinaudojant suirutę Aukso Ordoje, Lietuvai pavyko išlaisvinti iš jos valdžios Kijevą ir Podolę, išėiti prie svarbių pietryčių Europos prekybos kelių. Lietuva taip pat palaikė šiaurės—

rytų Rusios žemių kovą su totoriškaisiais engėjais. Apibendrinamas Lietuvos ir Aukso Ordos kovos rezultatus, autorius sako: "Nors feodalinės Lietuvos didžiųjų kunigaikščių pietrytiniai žygiai ir kitos karinės bei diplomatinės priemonės buvo grobikiško pobūdžio, vis dėlto Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė, apėmusi taip pat baltarusių, kai kurias ukrainiečių ir rusų žemes, atremdama Kryžiuočių ordino agresiją, įdėjo indėlį į daugelio Europos tautų kovą prieš Čingischano ir jo palikuonių — totorių—mongolų, Aukso Ordos feodalų — agresiją..." ir šis indėlis, kaip įrodo R. Batūra, buvo didesnis, negu iki šiol buvo manoma.

R. Batūrai teko susidurti su nemažais sunkumais, taip būdingais tyrinėjant ankstyvąją Lietuvos valstybės istorijos periodą, — šaltinių trūkumu, jų žinių lakoniškumu, o neretai ir prieštaravimu. Todėl atsakymai į kai kuriuos klausimus, pvz., ar susidūrė Lietuvos ir totorių pajėgos 1238—1242 m., kada buvo užimtas Kijevas, lieka gyvuoti hipotezių teisėmis. Bet autoriaus tyrinėjimų dėka šios hipotezės dabar žymiai tvirtiau pagrįstos.

Daug vietos autorius skyrė mūšio prie Mėlynųjų Vandenių 1363 m. problemai. Polemizuodamas su lenkų istoriku Steponu Marija Kučinskiumi, išnagrinėjęs ir sugretinęs įvairius šaltinius, R. Batūra įrodė, kad šis mūšis buvo labai svarbus, etapis momentas Lietuvos ir Aukso Ordos santykių istorijoje. Šiuo mūšiu pasibaigė pirmasis, knygoje iš-tirtas Lietuvos ir Aukso Ordos santykių periodas.

Tikimės, kad R. Batūra toliau tęs savo darbą, tyrinėdamas feodalinės Lietuvos valstybės santykius su totoriais. Kad ši tema istorijos mokslui svarbi, liudija neseniai posėdžiavusi specialii Tarybų Sąjungos ir Lenkijos istorikų komisija, nagrinėjusi Rytų Europos valstybių (Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, Rusijos, Lenkijos) santykius su Turkija ir totoriais XVI—XVII a. Komisijos darbe su pranešimais dalyvavo ir Lietuvos istorikai.

Gen. kons. J. Daužvardienės premijai įteikti išskilmėms organizuoti sudarytas komitetas: pirm. St. Semėnienė, vice pirm. M. Krauchnienė, rezervacijoms A. Lipskienė (352-7719), I. Motekaitienė ir P. Vaitaitienė. Su komitetu dirba Liet. Mot. fed. Chic. klubo valdyba: pirm. M. Marcinkienė, vicepirm. M. Macevičienė, E. Diminskienė, D. Kurauskienė, P. Masilionienė ir J. Sekmokienė.

XXX Tarptautinėje Meninės Fotografijos parodoje Buenos Aires, Argentinoje, Lietuvos Fotografijos Meno Draugijos rinkinys laimėjo pirmąjį prizą. Lietuvai atstovavo fotografai V. Butyrino, Z. Bulgakovo, V. Kapočiaus ir J. Kalvelio darbai. V. Butyrinui teko du sidabro medaliai už nuotraukas "Etiudai" ir "Requiem".

LOS ANGELES, CAL.

PARODA IKI BAL. 4

JAV dvidešimtmetinės sukakties proga Los Angeles lieuviai California mokslo ir pramonės muziejaus patalpose turi suruošę gausią parodą. Joje pavaizduojama Lietuva, jos istorija, tautodailė, primenama jos dabartinis stovis. Paroda gausiai lankoma, ypač kai tose pačiose patalpose yra įrengta įvairios kitos parodos, sutraukiančios daug lankytojų. Muziejaus vadovybė patenkinta lietuviškąja paroda, kuri yra gausi, skoningai įrengta ir gražiai tvarkoma.

Parodos atidarymas įvyko vasario 14 d., ji tęsis iki balandžio 4 d.

LEMONT, ILL.

GRAŽI LIETUVIŲ KOLONIJA

Lemont, Ill., lietuviai pradėjo apsigyventi šimtmečio pradžioje. Jie gražiai sugyvena, niekas ardomuoju darbu neužsiima.

Turime lietuvišką šeštadieninę mokyklą, kurioje mokosi per 130 lietuviukų. Yra BALF skyrius, yra sportininkų grupė. Veikia skautų vienetai ir kitos organizacijos.

Lemont miestelis gražioje vietoje: tarp medžių, kalneliais bei pakalnėmis vingiuotas, labai švariai užlaikomas. Gyventojai balti, jų virš penki tūkstančiai.

Priklauso Cook apskrčiai, turi mērą, ugniesius. Yra pradžios ir aukštesnioji mokykla. Yra daug krautuvių, dar daugiau planuojama. Lietuvių prekyboje gražiai reiškiiasi Aldona ir Vytautas Šoliūnai. Keli gydytojai turi kabinetus, tarp jų du lietuviai dantų gydytojai: dr. M. Jankienė ir dr. J. Abromaitis. Yra kelios vaistinės. O jei kas nori parduoti ar pirkti nuosavybes, tai Peter Real estate arba Bud's real estate patarnaus. Abi vadovaujama lietuviškos įstaigos. Pirmoji — Petro Abromaičio, antroji Balio Budraičio.

Susisiekimo atžvilgiu Lemontas patogus. Savomis mašinomis per 30 min. pasiekiami Chicago. Miestelį kerta geležinkelis iš Springfield—Chicago. Daug dirba Chicagoje. Traukiniais Chicago pasiekiami per 30-40 min. Per Lemontą kursuoja ir autobusas Joliet—Chicago.

Sudaryti planai miesteliui pertvarkyti. Norima padidinti ir daugiau pagražinti, miestelio centrą numatoma perstatyti, paliekant tik istorinius pastatus. Iki 1980 metų gyventojų skaičių numatoma padidinti iki 17 tūkstančių.

Lietuviams Lemont ir apylinkės patinka, vis daugiau jų apsigyvena. Reikėtų įsteigt S.L.A. Kuopą.

Steponas Nasvytis žinomas visuomenės veikėjas, Birutės Smetonienės, Aldonos Augustinavičienės, Algirdo, Jaunučio Nasvyčių tėvas, mirė Cleveland, Ohio vasario 26 d. 1 val. nakti. sulaukęs 92 m. amžiaus. Palaidotas visų Sielų kapinėse, šalia anksčiau mirusios savo žmonos Juzefos Kemešytės-Nasvytienės.

Viliaus Braženo, žinomo visuomenės veikėjo ir paskaitininko pasikalbėjimą apie okupuotosios Lietuvos kančias paskelbė Fort Myers News — Press.

STASYS LOZORAITIS DĖKOJA AUSTRALIJOS NAUJAI VYRIAUSYBEI

Lietuvos diplomatinės šefas S. Lozoraitis Australijos užsienio reikalų ministeriui pasiuntė raštą, kuriame lietuvių tautos vardu pareiškia padėką už Australijos vyriausybės nutarimą atšaukti ankstyvesnės — darbiečių valdžios suteiktą Baltijos valstybių prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą pripažinimą. Rašte S. Lozoraitis pažymi, kad šis kilnus Australijos vyriausybės aktas, patvirtina nekintamą Lietuvos, Latvijos ir Estijos teisę atstatyti savo nepriklausomybę, liks tarptautinių santykių istorijoje, kaip svarbus įnašas į sukūrimą tikros tarptautinės bendruomenės, pagrįstos teisingumu ir sugebančios pasipriešinti neteisėtumui.

VENEZUELOJ PRAŠO UŽTARTI LIETUVĄ

Venezuelos lietuviai Vasario 16-tosios proga pasiuntė raštą prezidentui, išskeldami tautų apsisprendimo teisę ir pavergtos Lietuvos reikalus. Prezidento vardu telegrama Lietuvių Bendruomenės pirmininkui Vladui Venckui prisiuntė generalinis sekretorius, kuris sako, jog prezidentas yra įgaliojęs tuo reikalu painformuoti užsienio reikalų ministerį.

EUROPOS TELEFONO-ADRESŲ KNYGA

Luxemburg spaustuvė išleido pirmą Europos EG valstybių telefono abonementų knygą. Joje 95,000 svarbiausių įmonių ir įstaigų adresai anglų, prancūzų, italų, vokiečių ir nederlandų kalba. Knygos tiražas — 150,000 egzempliorių.

PRANCŪZŲ SPAUDA APIE VILNIUJ NUTEISTĄJĮ

Le Monde rašo: "Sergei Kovalev pradėjo bado streiką". Le Quotidien de Paris: "Balsas, šaukias Lietuvoje". L'Union: "Laisvės SSSR — Ideologija ir Tikrenybė". L'Éveil de la Haute Loire: "Septyni metai stovyklos ir trys metai trėmimo Kovalevui". Le Petit Bleu des Cotes du Nord. (Saint-Brieuc): Labai atvirai. L'Eclair, Nantes: "Nuo Nobelio premijos iki disidentų proceso". Presse Ocean, Nantes: "SSSR — biologo disidentų procesas". Le Monde: "Joks įstatymas neleidžia bausti už nuomonių skirtumą — Tvirtina sovietų teisingumo pirmasis viceministras".

Dauguma laikraščių pažymi, kad Kovalevas bausmės apeliuoti negalys. Taip pat pažymėjo, kad Nobelio Taikos Premijos gavėjas Andrei Sacharov, tuo metu kai Oslo, Norvegijoje jo žmonai buvo įteikiama premija, stovėjo Vilniaus gatvėje prieš teismo rūmus, kur buvo teisiamas jo bėgulis ir viennimis Sergei Kovalev, žymus sovietų biologas ir kovotojas už žmogaus teises.

"A Chronicle of Human Rights in the USSR" 17-18 numeris yra ir platesnis Sergei Kovaliovo teismo Vilniuj aprašymas, pamini Lietuvą

TEVYNĖ, 1976 m. kovo-March 27

Lietuvos nepriklausomybės minėjimo metu lietuvių organizacijų atstovai su Boston, Mass. miesto meru Kevin White. Iš kairės į dešinę: S.L.A. viceprezidentas Alexander J. Chaplik, komiteto pirmininkas: Ona Ivaska, Joseph Bakšys, Major Kevin White, Felisa Grendal, Edrew Keturakis, sekretorius dr. Algirdas Budreckis, buvęs S.L.A. sekretorius.

DETROIT, MICH.

LAUKIAMAS ČIURLIONIS

Detroito lietuviai atžymėti Amerikos 200 metų sukaktį pasikvietė Čiurlionio ansamblį iš Clevelando ir jis gegužės 16 d. 3 v. p. p. Fordo auditorijoje, miesto centre, atliks programą: Repertuare bus įdomiausios liaudies dainos, tautiniai šokiai ir mūsų liaudies instrumentai. Atvyks apie 90 ansamblio narių.

A. Grinius

EŽERAI BUS ŠVARŪS TIK PO 15 METŲ

Jungtinių Valstybių ir Kanados bendra komisija, prižiūrinti pastangas nuo taršos apšvarinti Didžiųjų Ežerus, nustatė, kad tų ežerų apvalymas truks nuo 10 iki 15 metų ir kad paskui bus reikalinga nuolatinė priežiūra.

Erie ežeras sunkiausiai "serga" taršos ligomis, kurias sukelia į vandenį tebeleidžiami pramonės chemikalai, metalų atmatos ir fosforas, kurie iš vandens atima gyvybei reikalingą deguonį.

Michigano ežero vanduo pripažintas geru, tik jo vandenyje per daug žemės ūkyje vartojamo chemikalo PCB (polychlorinated biphenyls); tas chemikalas sukelia vėžį... Michigano ežere sugaunama žuvis savyje turi chemikalo daugiau negu federaliniai standartai leidžia.

Mokytojų studijų savaitėje, rugp. 8-15 d. Dainavoje, dr. J. Puzinas skaitys paskaitas: "Senosios Lietuvos sostinės beiškant" ir "Kaip rėdėsi ir puošėsi senovės lietuviai".

— Sveicarijos parlamentas nubalsavo pirkti iš JAV už 460 mil. dol. lėktuvų. Iš Northrop b-vės perkami 72 kovos lėktuvai.

Dr. Martynas Trautrimas, Fremont, Nebraska, Midland kolegijos profesorius, buvo pagrindiniu kalbėtoju Omaha, Nebr. lietuvių Vasario 16 minėjime. Programoj dalyvavo tautinių šokių grupė Aušra ir Moterų klubo vedamos mokyklos mokiniai, kuriuos seniai paruošė mokyt. K. Kartanienė.

Omaha, Nebraska lietuvių studentų klubas, vadovaujamas Danguolės Antanėlytės, organizuoja studentų stovyklą, kuri įvyks š. m. rugpiučio mėn. pradžioje.

LAIŠKAI

February 13, 1976

The Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001

Dear Sir:

Would you please send me further information on the Social, Cultural and Fraternal activities as well as Civic undertakings in the various Lithuanian-American or Canadian communities. Also the various Lodges located throughout the Eastern part of the country, Canada and Florida where one can visit.

I am also interested in Lodges that are in the anthracite region of Pennsylvania. (where I was born in).

Sincerely yours,

John J. Levulis

P. S. Is there a Lithuanian Newspaper which also has an English section in it, for those of us who are unable to read in Lithuanian.

John J. Levulis

306 Knox Village
Newburgh, N. Y. 12550

PRATĖSIA ST. KAIRIO PAMINKLO KONKURSA

PLIAS Centro valdyba, susitarusi su prof. Stepono Kairio Paminklui statyti vykdomuoju komitetu, prieš kurį laiką paskelbė konkursą prof. Stepono Kairio paminklui suprojektuoti.

Dabar praneša, kad konkursas pratęsiamas iki 1976 m. gegužės 1.

ARGENTINOJ ĮVYKO PERVERSMAS. KRAŠTĄ TVARKO KARIAI.

Prez. Isabela de Peron paskelbė naują programą krašto griūvančiam ūkiui tvarkyti: šešioms mėnesiams užšaldomos prekių kainos ir uždarbiai, nuvertinama Argentinos pėzas net 40% ir pakeliamos kainos: alyvai, elektrai ir kai kurioms kasdienio vartojimo prekėms. Darbininkų uždarbis leidžiama pakelti 12%, bet peronistų darbininkų vadai priešinasi ir sako, kad darbininkams vistiek, ir uždarbi 12% padidinus, būtų labai sunku tokia Peronienės programa pergyventi.

JACK SHARKEY SPAUDOJ VĖL

Buvęs pasaulinis bokso čempionas Jack Sharkey, ilgą laiką gyveno ramiai, nuošaliai šešėly. Tik pastaruoju laiku jo vardas vėl praskambėjo visoje Amerikoje.

Atsirado sporto entuziastų, kurie sumanė surengti bokso rungtynes tarp Jack Sharkey ir Europos bokso čempiono, vadinamo "Normandijos Liūto". Jack Sharkey dar netarė savo žodžio. Jis dabar yra jau 74 m. amžiaus.

Lviv, Ukrainoje miesto centraliniame knygyne buvo užtikti keli lapai garsaus Lietuvos dainiaus Adomo Mickevičiaus parašyto veikal Gražina nauji rankraščiai.

BENDRO PABALTIEČIŲ KOMITETO POSĖDIS

Washingtono kovo 9 įvyko Bendro Pabaltiečių komiteto posėdis, kuriame lietuvių dalyvavo dr. K. Bobelis, dr. J. Genys ir E. Sumanas. Nauju komiteto pirmininku išrinktas latvis A. Lejins, JAV Latvių sąjungos pirmininkas. Komitete kiekviena tautybė pirmininkauja iš eilės. Ateinančiais metais vėl pirmininkaus lietuviai. Senato rezoliucijos reikalu sutarta vesti visų bendrą akciją, Washingtono įstaigose gyviau kelti atvejus, kur Sovietų Sąjunga laužo Helsinkio susitarimus, pvz. kliudydama atvykti perskirtų šeimų nariams, neleidama nusiųsti spaudinių ir t. t.

KURIEMS

SENATORIAMS RAŠYTI?

Jau ketvirtadalis JAV senato narių pasisakė už 319 rezoliuciją, bet dar reikia siųsti laiškus prašant šių senatorių paramos: **Alabama:** John Sparkman, James B. Allen; **Alaska:** Ted Stevens, Mike Gravel; **Arizona:** Barry Goldwater; **Arkansas:** John L. McClellan, Dale Bumpers; **California:** Alan Cranston, John V. Tunney; **Colorado:** Floyd K. Haskell, Gary Hart; **Connecticut:** Abraham Ribicoff; **Delaware:** Joseph B. Biden, Jr. **Florida:** Lawton Chiles, Richard (Dick) Stone; **Georgia:** Herman E. Talmadge, Sam Nunn; **Hawaii:** Hiram L. Fong, Daniel K. Inouye; **Idaho:** Frank Church, James A. McClure; **Iowa:** Dick Clark, John C. Culver; **Kansas:** James B. Pearson, Robert Dole; **Kentucky:** Walter Huddleston, Wendell H. Ford; **Louisiana:** Russell B. Long, Bennett Johnston, Jr.; **Maine:** Edmund S. Muskie, William D. Hathaway; **Maryland:** Charles McC. Mathias, Jr.; **Massachusetts:** Edward W. Brooke; **Michigan:** Philip A. Hart; **Minnesota:** Hubert H. Humphrey; **Mississippi:** James O. Eastland, John C. Stennis; **Missouri:** Stuart Symington, Thomas E. Eagleton; **Montana:** Mike Mansfield, Lee Metcalf; **Nevada:** Howard W. Cannon, Paul Laxalt; **New Hampshire:** Thomas J. McIntyre, John A. Dyrkin; **New Mexico:** Joseph M. Montoya, Peter V. Domenici; **New York:** Jacob K. Javits; **North Carolina:** Jesse Helms, Robert Morgan; **North Dakota:** Milton R. Young, Quentin N. Burdick; **Oklahoma:** Henry Bellmon, Dewey F. Barrett; **Oregon:** Mark O. Hatfield, Bob Packwood; **Rhode Island:** John O. Pastore, Claiborne Pell; **South Carolina:** Strom Thurmond, Ernest F. Hollings; **South Dakota:** George McGovern, James Abourezk; **Tennessee:** Howard H. Baker, Jr.; **Texas:** John Tower, Lloyd Bentsen; **Utah:** Frank E. Moss, Jake Garn; **Vermont:** Robert T. Stafford, Patrick J. Leahy; **Virginia:** Harry F. Byrd, Jr., William Lloyd Scott; **Washington:** Warren G. Magnuson; **West Virginia:** Jennings Randolph, Robert C. Byrd; **Wyoming:** Gale W. McGee, Clifford P. Hansen.

Visų jų adresas: United States Senate, Washington, D. C. 20510. Laiško ar telegramos tekstas gali būti:

"Please support S. Res. 319, which requires assurance of non-recognition of the incorporation of Lithuanian into the Soviet Union".

LIETUVIŲ PAVILJONAS TARPTAUTINĖJ PARODOJ CHICAGOJE

Ryšium su J. A. V. 200 metų Nepriklausomybės šventės minėjimu, Chicago Association of Commerce and Industry ruošia didžiulę tarptautinę pramonės ir prekybos parodą Navy Pier patalpose. Ji bus atidaryta liepos 1 d. ir tęsis ligi liepos 18 dienos. Taigi, dalyvauja S.L.A. Seime — turės proga joje lankytis. Parodą globoja J.A.V. Prezidentas Gerald Ford.

Panaši paroda Chicagoje buvo 1963 metais. Joje dalyvavo 44 užsienio valstybės. Tada, tarp kitų valstybių, buvo ir Lietuvos paviljonas, įrengtas Illinois Lietuvių Prekybos Rūmų pastangomis, šių metų parodoje taip pat stengiamasi įrengti lietuvių paviljoną. Lietuvių Prekybos Rūmų vadovybė rezervavo paviljonui reikalingą plotą ir su visuomenės pagalba tikisi įrengti Lietuvai reprezentuoti tinkamą paviljoną.

Lietuviškosios organizacijos kviečiamos prisidėti. Parodą, tikimasi lankys daugiau milijono amerikiečių ir svečių iš užsienio. Proga ir lietuviams pademonstruoti, kad Lietuvių Tauta yra gyva ir kad savo istorine praeitimi turi teisę į nepriklausomybę.

Kas turėtų kokių pasiūlymų ar pageidavimų prašomas pranešti Lietuvos Paviljono Komisijai adresu: Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois, 2212 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. 60608.

MAISTO STOKA SOVIETIJOJ SUKELIA NERIMĄ

Sovietų Sąjungos eiliniai gyventojai nedaug tesidomėjo dešimt dienų trukusiu komunistų partijos Kongresu Maskvoje. Jiems rūpėjo jų gyvenimo ekonominiai trūkumai — pradendant dešrelėmis, baigiant automobilių padangomis.

Nežiūrint gražių kalbų, pateiktoji 1971-1975 ir 1976-1980 penkmečių statistika rodo, kad Sąjungos vartotojams artinasi dideli sunkumai. Kai kurie Washingtono žemės ūkio srities specialistai-sovietologai numato, kad duonos, ir ypač mėsos nepriteklis tampa labai opiu klausimu. Tat pavasarį gali iššaukti neramumus, ypač provincijos miestuose. Dėl pašarų trūkumo rudenį prasidėjo gyvulių skerdimas, ligi 1980 m. skaudžiai atsilieps mėsos produktų tiekimui. Atrodo, jog vyriausybė bus leidusi mažinti gyvulių skaičių, kad gyventojams liktų daugiau duoninio maisto. Savo gyvuliams išlaikyti kolūkininkai supirkinėja grūdus iš viešųjų krautuvių. Todėl, nors savo privatiems sklypams naudoja vos tik 3 proc. dirbamos žemės, jie gamina 25 proc. visų žemės ūkio gėrybių, rašo "Time" žurnalas 1976 m. kovo 1 d.).

Dr. Antanas J. Gusenas-Gustainis, daugelio knygų autorius ir Tėvynės daug rašęs sveikatos reikalais, ruošiasi išleisti knygą apie sveikatą. Būsimo knygos dalis "Saugok savo sveikatą" dabar spausdinama Naujienų atkarpoje.

Knyga turės didelės "reikšmės lietuvių sveikatingumui. Joje bus liečiami higienos ir nuo ligų apsisaugojimo klausimai, taip pat duodami patarimai bei aprašomi pagrindiniai sveikatingumo dėsniai bei šaltiniai.

EUROPOS APSIJUNGIMO KONGRESE LIETUVIŲ SAJUDŽIO SEKRETORIUS

1976 m. vasario 5-7 d. d. Brouxelles, Belgijoje įvyko Europos Kongresas, kurį suorganizavo Europinis Sąjūdis. Į atidarymo iškilmingą posėdį atsilankė ir Belgijos karalius Bouduin. Kongreso tema: "Europos Apsijungimas". Pagrindines paskaitas skaitė L. Tindemans — Belgijos Ministras pirmininkas ir G. Spänale — Europos Parlamento pirmininkas.

Europos Kongrese dalyvavo apie 2,000 dalyvių iš 24-rių Europos kraštų. Europinio Sąjūdžio Lietuvių Komitetą atstovavo inž. A. Venskuskus — šio komiteto gen. sekretorius ir pavergtųjų tautų Europinio Sąjūdžio vyriausiam komitete delegatas.

Kongrese skaitlingai dalyvavo Vakarų Europos vyriausybių nariai, parlamentarai, senatoriai, politinių partijų lyderiai ir kt.

Europos kongreso proga jo dalyviams priėmimus suruošė Belgijos Užsienio Reikalų Ministras R. Van Eslande, Parlamento pirmininkas A. Dequae, Belgijos Senato pirmininkas P. Harmel, Briuselio burmistras P. Van Haltaren ir kt.

RUOŠIAMA IMIGRANTAMS ĮSTATYMAS

JAV Atstovų Rūmai iki šiol negalėjo priimti įstatymo, kuriuo būtų užkirstas kelias nelegaliai atvykstantiems imigrantams — meksikiečiams, kinams ir kitiems. Tokiam įstatymui labai priešinosi JAV pietuose gyveną ūkininkai, net ir fabrikantai. Ypač labai buvo priešingas senato teisinio komiteto pirmininkas sen. O. Eastland, nes jis pats yra plantacijų savininkas.

Bet spaudžiamas sen. Eastland paruošė įstatymo prospektą. Atrodo kad jis turės Rūmuose pasisekimo ir galės išspręsti taip ilgai užsitiesusį nelegaliai atvykstančių ypač meksikiečių klausimą.

Įstatymo projekte numatyta per metus leisti dvidešimčiai tūkstančių imigrantų legaliai įvažiuoti. Dvidešimties tūkstančių kvota palieštų Amerikos šiaurės ir pietų kaimynus.

Įstatymą priėmus, darbdaviai neturėtų teisės į darbus priimti nelegaliai atvykusiųjų.

Pereitais 1975 m. tokių nelegaliai įvažiuosiu sulaukyta 750,000 asmenų. Manoma, kad jų JAV jau yra apie 12 milijonų.

Senatoriaus pasiūlytas įstatymo projektas, jei jis būtų priimtas, įteisintų visus nelegaliai įvažiuosius imigrantus į JAV prieš 1968 m.

LIETUVIŲ OPERAI PALAIKYTI PIETŪS \$50

Lietuvių Kultūrai palaikyti scenai rengiamos 3 lietuvių kompozitorių operos. Tam reikalui Illinois Lietuvių Gydytojų draugijos pagalbiniis moterų vienetas atėjo į pagalbą — kartu su Opera rengia balių su menine programa balandžio 25 d., 5 val. p. p. Butterfield Country klube, Hinsdale, Ill. Įėjimo auka \$50. Vietas rezervuoti V. Mažeikienės, telefonu 438-7223 arba V. Momkaus — 925-6193. Groja Neolituanų orkestras.

IEŠKO LIETUVIŲ 200 M. SUKAKČIAI

Sekančiais metais sueina 200 metų nuo Colorado įsisteigimo. Ta proga Denverio Universitetas yra numatęs išleisti seriją istorinių leidinių apie įvairias tautybes Colorado Valstijoje. Aš renku tam reikalui medžiaga apie lietuvius.

Lietuvių istorija čia, atrodo, nėra nei labai plati, nei turtinga, todėl bandau surasti kuo daugiausia faktų, nežiūrint kaip "nesvarbūs" jie gali atrodyti.

Norėčiau sužinoti ar SLA yra turėjęs narių, gyvenusių ar ir dabar dar gyvenančių Colorado Valstijoje. Visi faktai man būtų labai įdomūs: vardai ir pavardės, adresai, datos, šeimų sudėtys, užsiėmimai ir t. t. Būčiau labai dėkingas, jei ir Tėvynės skaitytojai galėtumėte peržiūrėti savo archyvus ir patikrinti, ar turite kokios man rūpimais klausimais medžiagos.

Rašyti adresu: Albertas Vaitaitis, 2965 E. Peakview Ave., Littleton, CO. 80121

KUN. DR. J. PETRAITIS

Vakarų Vokietijoje mirė nuo širdies smūgio kun. dr. Jonas Petraitis.

Mirė 1976 vasario 11 d. palaidotas vasario 16 d. Mintarde, Koeino arkivyskupijoje.

Velionis buvo gimęs 1912 gegužės 1 d. Stakiuose. Baigęs Jurbarko gimnaziją, įstojo į Kauno kunigų seminariją ir 1937 gegužės 22 buvo išventintas kunigu. Vikaravo Viduklėje, Kauno bazilikoje, Šiauliuose.

1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Čia patarnavo lietuviams Miunchene. Romos Angelikum universitete gavo teologijos daktaro laipsnį. Vėl grįžo Vokietijon, kur 1955-1958 kapelionavo Vasario 16 gimnazijoje, dėstydamas ir lotynų kalbą. 1958 rudenį perėmė lietuvių kapeliono pareigas Memmingene ir išbuvo iki 1970 lapkričio mėn. Memmingene beveik visą laiką buvo kartu ir Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkas. 1970 m. persikėlė į Koelno arkivyskupiją. Mintardo parapijos klebonu.

Laidotuvėse dalyvavo visa jo parapija, kuri per eilę metų buvo prie jo prisirišusi. Dalyvavo daug vokiečių kunigų ir 8 lietuviai. Kunigas K. Gulbinas pasakė pamokslą vokiškai, taip pat tarė atsisveikinimo žodį lietuvių sielovados direktorius prel. dr. Jonas Aviža ir dabartinis Memmingeno lietuvių kapelionas kun. Augustinas Rubikas.

WORCESTER, MASS.

Ramunė Rozevičiūtė baigusi Quinsigamond Community kolegiją, Whitmano maisto produktų krautuvėje dirba krautuvės vedėjo padėjėjos pareigose.

□
Aušros Vartų Lituanistinės mokyklos mokiniai, padedami mokytojų stud. A. Dabrilaitės ir B. Miliauskaitės, parašė daug laiškų lietuviams politiniams kaliniams į Sibirą.

HOT SPRINGS, ARK. KUNIGAS LIUBAUSKAS — ISRADĖJAS

Buvęs newyorkietis kun. Boles Liubauskas, klebonavęs Šv. Gabrieliaus parapijoje, Port Allegany, Pa., persikėlė ir pastoviai apsigyveno Hot Springs. Su giminaičiais Angele ir Bronium Kraučeliūnais įsigijo dviejų aukštų namą pietinėje miesto dalyje. Sklypą apšodino krūmais, užsivedė vaismedžių, rezidencijoje įsirengė koplyčią, pasidirbo altorių, kas ryta atnašauja Misias, o gegužės mėnesio vakarais ruošdavo gegužines pamaldas.

Per savo 41 kunigystės metus kun. B. Liubauskas buvo įvairiose pareigose. Į Ameriką jis atvyko 1939 m., deleguotas Dotnuvos Žemės ūkio akademijos, kurioje jis profesoriavo. Kilęs karas sutrukdė grįžimą į Lietuvą. Po ilgų kelionių Amerikoje pasistojo gyventi New Yorke, kur lankė Fordhamo univ-tą ir dirbo parapijos darbe. Vėliau persikėlė į Pennsylvania.

Prie parapijos darbo kun. B. Liubauskas laisvalaikį praleisdavo užsiimdamas įvairiais darbais — medžio ir plastikos darbais, mechanika, elektra, paišyba. Mėgėjas muzikos ir dainų.

Lietuvoje, dar prieš kunigystę, buvo pasižymėjęs ristikas ir rutulio stūmėjas. Nuo pat jaunystės buvo veiklus šaulių organizacijos narys ir bandė šaulius organizuoti Amerikoje.

Kun. B. Liubausko kambario sienas puošia jo paties tapybos darbai, jo sumanumą akcentuoja ant sienos kabą šeši diplomai — JAV valdžios už įvairius išradimus suteikti patentai. Jo paskutinis patentas gautas 1962 metais ir laikraštis "Du-Bois Courier-Express", talpindamas straipsnį apie tai, vadina kun. B. Liubauską "patentų kunigu". Kitame laikraščio numeryje po kun. B. Liubausko nuotrauka parašyta: "The Nation's Most Inventive Priest".

Kun. Liubauskas savo gyvenvietės gražinimo darbus vainikavo lietuviško, paties padirbto, kryžiaus pastatymu. Šį kryžių pašventino iš Little Rock lapkričio šeštą dieną atvykęs vyskupas Andrew McDonald, dalyvaujant Hot Springs monsignorams ir kunigams. Sekė kryžiaus krikštytųjų vaisės, kurias paruošė pusseserė Angelė Kriaučeliūnienė, talkininkaujant Marijai Dimšienei ir Salomejai Šmažienei.

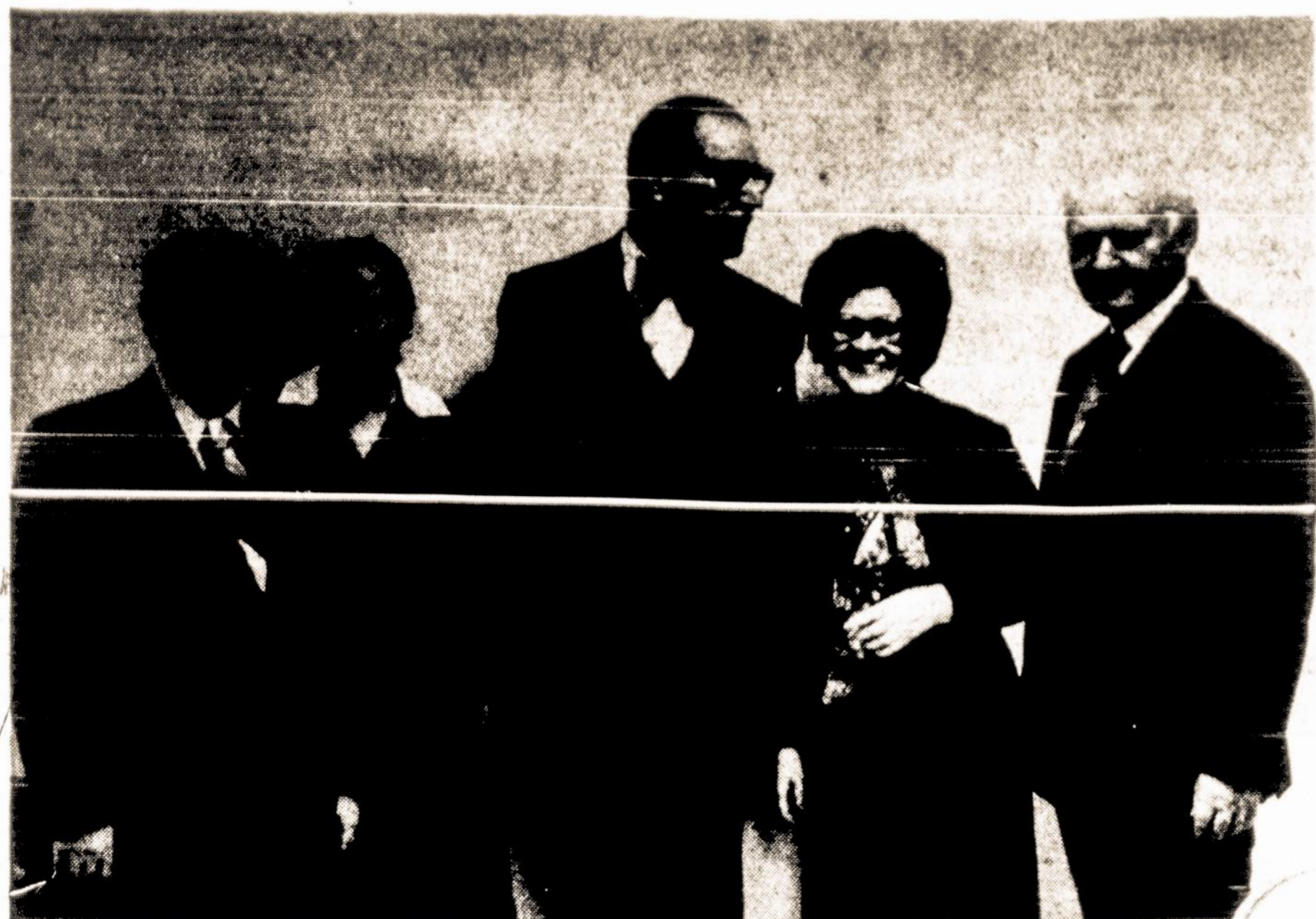
ELENA ŠNIOKAITĖ ARGENTINOJE

Buvusi Argentinos gyventoja, dabar jau apie 10 metų gyvenanti Chicagoje, Elena Šniokaitė apie 6 savaites praleido savo antroje tėvynėje. Ji trumpai viešėjo Buenos Aires, o daugiausia laiko praleido jos vasarnamyje, esančiame San Clemente del Tuyu. Aplankė ir Argentinos Lietuvių Balso leidėją Praną Ožinską nuo kurio parvėžė lauktuvių Vienybės bendradarbiui Ed. Sulaičiui bei kitiems chicagiečiams.

**BALSAVIMAI PILDOMAJAI TARYBAI BAIGIASI
KOVO-MARCH 31, 1976**

DALIS DALYVIŲ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIME ATNAUJINTOSE SLA CENTRO PATALPOSE

P. P. DARGIS, JANINA SIMUTIENĖ, A. SIMUTIS, G. MEILIŪNIENĖ,
M. GUDELIS. VISOS NUOTRAUKOS CHARLES BINKINS

PRIE VAIŠIŲ STALŲ VEIDU ATPAŽIŲTAMOS STILSONAITĖ-ŠA-
TEIKIENĖ, ZORSKAITĖ.

KAIRĖJ ARTI — BANAITIENĖ KALBA SU SIMUTIENE, TOLIAU
KAIRĖJE SIMUTIS KALBA SU MEILIŪNIENE, J. MAMAITIS.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS BRAZILJOJ

Brazilijos lietuviai Nepriklausomybės šventę atšventė vasario 15 dieną Sao Paulo. Po Mišių Zelina bažnyčioj, Sao Miguel Arcanjo gimnazijos salėje vyko aktas, kurio metu, tarp kita, buvo paskelbtas Pabaltiečių manifestas, kurį pristatė Pabaltiečių Komiteto pirm., estu konsulas dr. Ferdinand Saukas.

AUDRA SUŽALOJO VATIKANO STATULAS

Užėjus audrai su žaibais, perkūnas visu smarkumu trenkė į Vatikano šventųjų kolonadą Šv. Petro aikštėje. Vieno šventojo statulai numušė ranką. O greta kolonados stovėjusį popiežiaus marmurinį herbą sutrupino į šipulius. Šipuliai pabiro tuščioje aikštėje, bet greitai surinkti ir herbas atstatytas.

VASARIO 16 MINĖJIMAS NASHUA, N. H.

Salia Simo Kudirkos kalbos, išpūdingiausiu momentu Nashua, N. H. lietuvių Vasario 16 minėjime (kuris vyko vas. 29) buvo atvykimas New Hampshire gubernatoriaus Meldrim Thompson, Jr., atitrukus nuo kitų dienos reikalų, ir įteikimas Kudirkai valstijos vardu jos Bicentennial sidabro medalio bei sveikimo rašto, kurį gubernatorius čia pat ir perskaitė. Nashua miesto mēras, savo keliu, apdovanojo Kudirką miesto raktu.

Vytauto Širvydo draugui, lietuvių kilmės žurnalistui, Barry Palmer, talkinant, minėjimas buvo plačiai išgarstintas Nashua ir Manchester amerikiečių dienraščiuose, todėl sutraukė ne tik gerų lietuvių, kurie lietuviškai jau nebepaskaito, bet ir Lietuvos draugų, pavyzdžiui, žymių amerikiečių, šešetą latvių veikėjų su šeimomis (viena iš Hampton, N. H.), neskaitant gero būrio lietuvių iš Bostono, Lowell, Mass. (vadovaujant vietos Lietuvių klubo pirmininkui Jonui Jasinskiui), iš Salem, Lawrence, Randolph ir Quincy, Mass., ir iš New Boston, Merrimack, Amherst, Brookline, N. H. Atvyko Ramutis J. Bulota su šeima iš Westbrook, Maine. Dalyvavo ir lenkė veikėja iš Manchester, N. H. Viso dalyvių susirinko per 400 į didžiąją Meno ir Mokslo Centro salę.

Susirinkusieji aklamacijos būdu priėmė Vytauto Širvydo parašytą vienbalsiai ir perskaitytą padėkos rezoliuciją Atstovų Rūmams Washingtone, kad vienbalsiai paskatino Amerikos vyriausybę ir toliau prisilaikyti politinės linijos, nepripažinti neteisėto Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Padėkota ir New Hampshire atstovams Cleveland ir D'Amours už šios linijos rėmimą Kongrese.

Išpūdingą vėliavų įnešimą atliko So. Bostono Šaulių rinktinė, kurioje dalyvavo studentas Jonas Petrakis iš Melbourne, Australijos, ir Kazys Deksnys iš Kanados Hamilton, tuo metu viešėję pas bostoniškius.

Minėjimą suruošė Nashua BALFo skyrius, kurio pirmininku yra Kazys Grauslys, sekretorium Vytautas Širvydas, išdininku Juozas Kubilius. Talkino adv. Alfonsas J. Raudonis, žurnalistas Barry Palmer, Juozas Juškevičius su žmona iš Manchester, N. H. ir vietinis Stasys Jasalavičius su žmona.

Aukų salėje surinkta \$319. Vytautas Širvydas lėšoms padengti iš anksto iš vietos lietuvių surinko \$437. Šv. Kazimiero bažnyčioje rinkliava BALFui davė \$220.05, prie kurių pridėta vajaus metu surinkti \$132, ir kitkas. Centrai pasiūsta \$500, kaip pernai.

Minėjimas paliko visuose lietuviuose labai pakilusią tautinę dvasią, kurią ypač sustiprino puikus Onos Ivaškiienės suaugusio jaunimo tautinių šokėjų grupės pasirodymas su penketa šokių.

Vienu žodžiu, rengėjai ir dalyviai šiuo minėjimu pilnai patenkinti.

LAWRENCE, MASS.

VASARIO 16-TOS MINĖJIME KALBĖJO DR. A. BUDRECKIS

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 58-osios sukakties minėjimą surengė Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius vasario 22, šv. Pranciškaus bažnyčios salėje.

Programą pradėjo ALTos pirm. John A. Stundza. Tautiniais drabužiais pasipuošusios moterų grupė: N. Penkus, A. Stundzaitė, A. Stonie ir M. Phillips sugiedojo Amerikos himnus. Akomponavo S. Vydūnienė. Šv. Pranciškaus par. kleb. Alfonsas B. Janušonis sukalbėjo invokaciją.

Kalbėjo buvęs Mass. gubernatoriaus padėjėjas, Thomas Lane, kuris dalyvavo visuose vas. 16 minėjimuose.

Kalbėjo miesto mēras John J. Buckley, užgirdamas lietuvių veiklą Lietuvos laisvei.

Solo giedotoj Frances Barry ir Jurgis Lisauskas. Akomponavo S. Vydūnienė.

Pagrindinis kalbėtojas buvo dr. Algirdas Budreckis, buv. SLA Centro sekretorius. Jis pasakė išpūdingą kalbą apie Lietuvą ir jos kovas.

Trumpai kalbėjo lietuviškai Jonas Stundza jr. apie ALTos išleistą brošiūrą Lithuania.

Po prakalbų buvo užkandžiai: delegatės nemažai paukojo skanių pyragaičių ir tortų prie kavos ir arbatos.

Minėjime aukų viso surinkta \$246. Į Altos centrą Chicagoj pasiūsta \$300. M. Stonie

Stockholm Švedijoje vienos įstaiogos salėj kabo lentelė su užrašu: "Rūkyti nepageidautina". Po ja peleninė su kitu užrašu: "Tiems, kurie nemoka skaityti".

BOSTON, MASS.

DAR APIE STASĮ MOCKŲ

Pereitoje Tėvynės laidoje gražiai aprašytas prisiminimas apie buv. S.L.A. izdo globėją Stasį Mockų. Štai dar daugiau apie jį žinių.

Stasys Mockus buvo gimęs 1891 m. Šakynoje, Šiaulių apskr.

Į JAV atvyko 1911 m. Greit įsijungė į lietuvių visuomeninę veiklą, buvo vienas iš Gabijos choro, kuriam vadovavo kompozitorius M. Petrauskas, kūrėju.

Daug dirbo centralinėse lietuvių organizacijose, kaip S.L.A., ALT, Sandaroje, Tėvynės Mylėtojų Draugijoje. Ilgą laiką buvo S.L.A. Pildomosios Tarybos nariu. Jis pasižymėjo darbštumu, iškalbingumu ir buvo plačiai gerbiamas.

Tuolaikinė Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė jam suteikė D.L.K. Gedimino ordiną. Jis taip pat buvo ir gabus pramonininkas, kartu su J. Kasmausku tvarkydamas Boston Instrument Co. kurios gaminiai buvo eksportuojami į visas pasaulio dalis, ypatingai mediciniški švirkštai.

Stasys Mockus mirė 1956 m. kovo 16 d. Bostone. Dabar suėjęs 20 metų po jo mirties, jį prisimename.

Mirė

Kovo 22 mirė vos 31-erių metų Vidmantas Petras Vileniškis, gyvenęs 119-20 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. Velionis buvo gimęs 1944 m. gruodžio 18 Regensburg, Bavarijoje, Vokietijoje.

Dideliam liūdesy liko motina Elvyra, sesuo Jena Fairbanks, broliai Arnoldas Augustinas ir Vytautas

Antanas Veivis. Seimai dar didesnis skausmas, kad prieš pusantrų metų mirė Augustas Vileniškis, šeimos galva, kurį, kaip Medžio dirbtuvėlės savininką pažinojo visa patriotiškoji visuomenė, nes jis buvo daugelio organizacijų ir lietuvių spaudos rėmėjas. Buvo ir SLA 38 Kuopos narys.

Seimai gili užuojauta.

ELVYRA VILENIŠKIENĖ SU SŪNUM VIDMANTU PETRU VILENIŠKIU, KAI JIS PRIEŠ KELIS METUS BUVO GRĮŽES IŠ KARIUOMENĖS.

Brooklyn, N. Y.

NAUJAS 368 kuopos sekretorius

Kun. dr. P. Dagys 1954-55 metais New Yorke suorganizavo 368 Kuopą ir per tuos visus metus iki 1976 metų sausio 1 dienos pavyzdinčiai ėjo tos Kuopos Fin. sekretoriaus ir Org. pareigas. Dabar, sveikatai susilpnėjęs iš sekretoriaus pareigų atsiskaitė ir jas perdavė Kuopos pirm. Ramonui Brakui, taip pat veikliam SLA 368 Kp. nariui.

Mokesčių mokėjimo ir kitais Kuopos reikalais prašome kreiptis į naująjį Fin. sekretorių adresu:

Mr. Ramonas Brakas
86-32 125th Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. (212) 849-0337

S.L.A. 38 KP. SUSIRINKIMAS GEG. 6

S.L.A. 38 Kp. susirinkimas šaukiamas gegužės 6 d. 7 v. v. (pirmą gegužės ketvirtadienį) Onos Jozėnienės patalpose, Jamaica, N. Y.

HARTFORD, CONN.

SILKIŲ PIETŪS BAL.-APRIL 4

S.L.A. 124 K., susitariusi su S.L.A. 4-ąja apskr. š. m. balandžio-April 4 d. - sekmadienį, rengia tradicinius silkių pietus. Šie pietūs įvyks 1 v. p. p., Amerikos lietuvių piliečių klubo salėje, 227 Lawrence St., Hartforde.

Nuoširdžiai kviečiami atsilankyti S.L.A. nariai ir svečiai iš arti ir toli.

Lionginas Kapeckas
S.L.A. 4-os apskr. sekretorius
ir 124 K. fin. sekr.

Dr. Vaclovas Paprockas

Kovo 12 6:30 v. v. savo namuose, savo kabinete — dr. Vaclovas Paprockas rastas miręs, ištiktas širdies smūgio.

Velionis buvo gimęs 1905 rugsėjo 29 Asavytų kaime, Degučių valsčiuje, Zarasų apskrityje. 1921 baigė Zarasų progimnaziją, 1927 Zarasų mokytojų kursus, 1929 Simano Daukanto mokytojų seminariją Kaune. Tais pačiais metais pradėjo medicinos mokslo studijas. Gydytojo diplomą gavo 1936.

Nuo 1934 iki 1937 buvo Vytauto Didžiojo Universiteto sisteminės anatomijos laborantas ir vėliau asistentas, 1937-44 chirurginės klinikos asistentas, Kauno Raudonojo Kryžiaus sanatorijos ir Kauno vaikų klinikos konsultantas.

Studijų tikslais 1943 lankėsi Vienos ir Berlyno klinikose. 1944-46 vyr. gydytojas Austrijos Vocklabrucko apskrities ligoninėje. 1946-47 lankė Innsbrucko universiteto medicinos fakultetą.

Dr. Paprockas buvo ilgametis SLA narys ir Sveikatos Komisijoje.

Amerikoje jis pragyveno 29 metus, New Yorko-Brooklyno-Queens visos apylinkės lietuviams kaip gydytojas jis tarnavo 25 metus.

Atsisveikinimas su a. a. dr. Vaclovu Paprocku buvo kovo 15, 8 v. v. Garšvos Haven Hill koplyčioje, Richmond Hill, N. Y., kur buvo pašarvotas.

Atsisveikinimą pravedė Vytautas Abraitis. Jis apibūdino velionio gyvenimą, pareiškė užuojautą šeimai. Atsisveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis.

Lietuvių gydytojų korporacijos

Fraternitas Lithuanica vardu atsiveikino pulk. dr. Vladas Ingelevičius.

JAV Lietuvių Gydytojų draugijos vardu — dr. Benediktas Jankauskas. Organizacijų žodį tarė LB apygardos vicepirm. Česlovas Janušas. Kun. Vytautas Pikturna sukalbėjo pritaikytas maldas.

Laidotuvės įvyko kovo 16, antradienį. Į kapines lydėjo apie 30 automobilių. 10 val. buvo mišios Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje. Iš ten palaidotas Cypress Hills kapinėse, kur kun. Pikturna prie kapo tarė atsisveikinimo žodį.

Nuliūdę liko jo žmona dr. Birutė Paprockienė, sūnus Vytautas, dukra Kristina Novickienė, gyvenanti San Francisco, Cal., brolis Petras, seserys — dr. Konstancija Šimaitienė, irgi gydytoja, Aleksandra Matukienė. Taip pat nuliūdus liko ir New Yorko lietuvių visuomenė.

THE LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 90TH ANNIVERSARY DRIVE

We request all LAA active members, organizers and lodge officers to invite additional organizers to assist us in making this an outstanding event. Members can without too much effort enroll other members of their family, friends, and/or neighbors to participate in this special drive. We not only offer various types of life and health insurance, but through the years have extended financial aid to the various needs of Lithuanian cultural, benevolent and educational life.

We respectfully request all LAA lodge officers to submit the names and addresses of their organizers whether or not they are newly appointed, or the same organizers who worked so diligently in previous drives. They will then be registered as qualified organizers during this special drive.

Let us all join hands and participate in this united effort to make this an important event!

SLA 90 M. SUKAKTUVINIS VAJUS

Gerbiamuosius Veikėjus, Organizatorius ir Kuopų Valdybas prašome kviešti esančiuosius organizatorius ir ieškoti naujų. Raginkite narius į Susivienijimą įrašyti ir savo šeimos narius. Kreipkitės į kaimynus bei draugus, stūlydami ir jiems į Susivienijimą įsirašyti.

Maloniai prašome visas SLA kuopas Centrai atsiųsti kuopų organizatorių vardus, pavardes ir adresus. Jei kuopa neturės naujų organizatorių, o lieka tie patys, vistiek prašome juos iš naujo Centrai įregistruoti.

Brangūs Veikėjai, dirbkime visi, rūpinkimės Susivienijimo grove. Lauksime Jūsų palankaus atsiliepimo.